

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מסטפנסט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא. הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת

הרה"ק רבי דוד צבי טובי מניישטאט ב"ר יחזקאל מקאזמיר זצ"ל

הרה"ק רבי שמחה בונים ב"ר אברהם מרדכי מגור זצ"ל

משנה ה'

רבינו עובדיה מברטנורא

אם צרויין - קשורים קשר משונה אף על פי שאין עליו חותם, או קשורים כשאר קשרים וחתומין.

לא ישתמש בהן - דגלי דעתיה דלא ניהא ליה שישתמש בהן הנפקד, הואיל וקשרן קשר משונה או הטיל עליו חותם.

מותרין - קרי כל זמן שאין קשורים קשר משונה אלא קשור כשאר קשרים ואין עליו חותם.

לפיכך אם הוציא לא מעל. דהוי כאילו אמר לו המפקיד שישתמש בהן, כיון שלא היו צרויין, והרי שליחותו עשה, והמפקיד נמי לא מעל דהא לא אמר לו בפירוש שישתמש בהן.

החנוני - שמוכר פירות או בשמים בחנות. כבעל הבית - ואם הפקידו אצלו מעות, אף על פי שאינן צרויין, לא ישתמש בהן, הלכך אם היו מעות של הקדש ונשתמש בהן מעל.

כשולחני - ומותר להשתמש במעות שהפקידו אצלו כשאינן צרויין, הלכך לא מעל. והלכה כרבי יהודה.

המפקיד מעות אדם שהפקיד כסף של הקדש אצל השלחני הוא אדם שמחליף ופורט כספים, ולכן הוא זקוק תמיד לכסף מזומן, אזי אם צרויין אם כל הכסף צרור (אסוף) יחד - לא ישתמש בהם השולחני, בגמרא מבואר שאין לשולחני להשתמש בהם דווקא כשהכסף צרור וחותום, או כשהוא קשור בקשר משונה, שבוה מראה המפקיד שאין הוא מעוניין שהשולחני ישתמש בכסף שהפקיד אצלו לפיכך אם השולחני הוציא השתמש בכסף - השולחני מעל שהרי לא הרשה לו המפקיד להשתמש בכסף. ברם אם מתרים אם הכסף מותר דהיינו שאינו צרור (קשור) * - ישתמש בהן רשאי השולחני להשתמש בכסף זה לפיכך אם הוציא השולחני את הכסף לצרכיו האישיים - לא מעל השולחני, אבל המפקיד מעל, שהאיל וידוע המפקיד שהשולחני זקוק לכסף מזומן, היה צריך לתת לו את הכסף כשהוא צרור, ולפי שנתן לו את הכסף כשהוא לא צרור הרי זה כאילו נתן רשות לשולחני להשתמש בכסף, ויש סוברים שאף המפקיד לא מעל, שמכל מקום לא התיר המפקיד במפורש לשולחני להשתמש בכסף. המפקיד כסף אצל בעל הבית שאינו שולחני, בין כף ויבין כף בין שהכסף צרור ובין שהכסף מותר (לא אסוף) - לא ישתמש בהם אינו רשאי בעל הבית להשתמש בכסף לפיכך אם הוציא בעל הבית את הכסף לצרכיו הפרטיים - הרי זה מעל הואיל והשתמש בכסף ללא רשות. החנוני המפקיד כסף אצל החנוני כבעל הבית דינו של החנוני כדון בעל הבית, כלומר שבין שהכסף צרור ובין כשהוא מותר, אסור לחנוני להשתמש בכסף, לפיכך אם השתמש החנוני בכסף הרי זה מעל דברי רבי מאיר שכן לדעת רבי מאיר החנוני הוא כבעל הבית, ששניהם אינם מתעסקים בהחלפת ופריטת כספים, ולכן כשהופקד אצלם הכסף זה היה על דעת שהם לא ישתמשו בכסף. רבי יהודה חולק ו... אומר: פשלחני כלומר שדינו של החנוני הוא כדון השולחני, שכן החנוני כמו השולחני זקוק תמיד לכסף מזומן, ולכן אם הופקד הכסף כשהוא אינו צרור, רשאי החנוני להשתמש בכסף (שכן על דעת זה הופקד אצלו הכסף), לפיכך אם השתמש החנוני בכסף והוציא אותו לצרכיו האישיים - הרי זה לא מעל.

*או כמו שלמדנו עפ"י הגמרא שהכסף אמנם היה צרור, אך לא חתום, או שלא היה קשור בקשר משונה, כי אם בקשר רגיל, שבמקרים אלו מותר לשולחני להשתמש בכסף זה שהופקד אצלו.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ו'

רבינו עובדיה מברטנורא

כיון שהוציא את הראשונה - לצורך תשמישו מעל.
וחכמים אומרים - לא מעל עד שיוציא כל המעות שבכיס לצורך חולין. והלכה כחכמים.
פרושה מן הכיס זה - כלומר לא תכלה פרוטה מכיס זה עד שיהא בה הקדש.

פְּרוּטָה שֶׁל הַקֹּדֶשׁ שֶׁנִּפְלְגָה לְתוֹךְ הַכִּיס שהיה בו כסף של חולין, **או שְׁאָמַר: פְּרוּטָה בְּכִיס זֶה הַקֹּדֶשׁ** היינו שהקדיש פרוטה מתוך הכסף שנמצא בכיסו, אזי **פִּיּוֹן שְׁהוּצִיא** מתוך הכיס **אֶת הַפְּרוּטָה הָרִאשׁוֹנָה** כתשלום על צרכיו האישיים - הרי זה **מַעַל** שכן יש חשש שמא פרוטה זו היא הפרוטה שהקדיש, וכן כל פרוטה ופרוטה שבכיס היא ספק הקדש, ולכן כשהוציא את הפרוטה מעל בה מספק **דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא** שהולך הוא לפי שיטתו שעל ספק מעילה חייבים להביא אשם תלוי. **וְחַכְמַיִם אֹמְרִים:** שאין זה נקרא שמעל **עַד שְׂיוּצִיא אֶת כָּל הַכִּיס** כלומר עד שיוציא את כל הכסף שבכיס לצרכיו האישיים, שאז ודאי הוציא גם את הפרוטה של ההקדש, וחייב להביא אשם מעילות, שכן חכמים חולקים על רבי עקיבא וסוברים שאין מעילה מספק. **מוֹדָה רַבִּי עֲקִיבָא, בְּאֹמַר: פְּרוּטָה מִן הַכִּיס זֶה הַקֹּדֶשׁ** בגמרא מבואר שהכוונה שאמר 'לא יפטור כיס זה מן ההקדש', כלומר לא תכלה פרוטה מן הכיס הזה עד שיהא בו הקדש, דהיינו שאין בכוונתו להוציא את כל הכסף שבכיס לצרכיו האישיים, אלא הוא רוצה להקדיש חלק מן הכסף להקדש, ולכן הדין הוא **שֶׁהוּא מוּצִיא וְהוֹלֵךְ** היינו שהוא יכול להוציא את הכסף לצרכיו האישיים, **עַד שְׂיוּצִיא אֶת כָּל הַכִּיס** היינו את כל הכסף, חוץ מהפרוטה האחרונה שתישאר בכיס שהיא תהיה הקדש, שכן מלשון זה משמע שכוונתו היא לפרוטה האחרונה שתישאר בכיס שהיא תהיה הקדש, ולפיכך אף לדעת רבי עקיבא לא מעל אלא אם כן יוציא גם את הפרוטה האחרונה שנשארה בכיס לצרכיו האישיים.

סליק מסכת מעילה